

IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 2.4.2020
COM(2020) 129 final

**RAPPORT TAL-KUMMISSJONI LILL-PARLAMENT EWROPEW, LILL-
KUNSILL, LILL-KUMITAT EKONOMIKU U SOĊJALI EWROPEW U LILL-
KUMITAT TAR-REĠJUNI**

**dwar l-implimentazzjoni tad-Deċiżjoni (UE) 2016/344 dwar l-istabbiliment ta'
Pjattaforma Ewropea biex tissahhah il-kooperazzjoni fl-indirizzar ta' xoghol mhux
iddikjarat**

1. INTRODUZZJONI

Ix-xogħol mhux iddikjarat, li huwa mifhum bħala kwalunkwe attività mħallsa li min-natura tagħha hija legali iżda li mhijiex iddikjarata lill-awtoritajiet pubbliċi¹, jista' jieħu diversi forum, li jvarjaw minn nuqqas totali ta' dokumentazzjoni sa sottorapportar ta' sigħat maħduma, pagi informali u impjiegi indipendenti fittizji. Ix-xogħol mhux iddikjarat iqiegħed lill-ħaddiema f'għadd kbir ta' riskji, jimmina l-finanzi pubbliċi u l-koeżjoni soċjali usa'. F'suq tax-xogħol li qed jinbidel b'rata mgħaġġla u li qed isir dejjem aktar mobbli, ix-xogħol mhux iddikjarat ihegġeġ id-dumping soċjali u jfixxkel il-kompetizzjoni ġusta kemm fi hdan kif ukoll bejn l-Istati Membri. Bħala medja, ix-xogħol mhux iddikjarat huwa stmat li jirrappreżenta madwar 14.3% tal-valur miżjud gross (GVA) fis-settur privat fl-UE, b'varjazzjoni kbira bejn l-Istati Membri². Stharriġ reċenti tal-Ewrobarometru juri wkoll li madwar wieħed minn kull għaxar Ewropej (10%) irrapportaw li fis-sena ta' qabel kienu xtraw prodotti jew servizzi li jemmnu li kienu jinvolvu xogħol mhux iddikjarat. 3% stqarru li huma stess wettqu attivitajiet mhux iddikjarati matul l-aħħar tnax-il xahar għalkemm terz jafu lil xi hadd li għamel dan³.

L-indirizzar tax-xogħol mhux iddikjarat jehtieg approċċ olistiku li jgħaqqad flimkien politiki f'diversi oqsma (bħal-liġi tax-xogħol, is-sigurtà soċjali, it-taxxi) u l-implimentazzjoni tagħhom kemm permezz ta' deterrenza (pereżempju spezzjonijiet u sanzjonijiet) kif ukoll permezz ta' miżuri ta' prevenzjoni (bħal informazzjoni aħjar). L-effikaċja tal-miżuri politiċi tvarja notevolment bejn l-Istati Membri. Barra minn hekk, filwaqt li l-indirizzar tax-xogħol mhux iddikjarat huwa primarjament f'idejn l-awtoritajiet nazzjonali, din l-isfida persistenti għandha dimensjoni transfruntiera importanti.

Il-Pjattaforma Ewropea li tittratta x-xogħol mhux iddikjarat tnediet fl-2016 biex issaħħaħ il-kooperazzjoni bejn l-Istati Membri fl-indirizzar tax-xogħol mhux iddikjarat, skont id-Deciżjoni (UE) 2016/344⁴. F'kuntest fejn il-kooperazzjoni bejn il-fruntieri kienet prinċipalment *ad hoc*, il-Pjattaforma aġixxiet bħala katalizzatur għall-bidla. Ġabet flimkien l-awtoritajiet tal-infurzar u s-shab soċjali tal-Istati Membri f'network uniku biex jitgħallmu minn xulxin u jaġixxu flimkien, u b'hekk jikkontribwixxu għal suq tax-xogħol Ewropew aktar ġust. B'hekk, ikkontribwiet wkoll għat-twettiq tal-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali.

Fil-qasam tal-mobilità tal-forza tax-xogħol, żvilupp reċenti importanti kien it-twaqqif tal-Awtorità Ewropea tax-Xogħol⁵ (ELA) fl-2019, li tiżgura li r-regoli tal-UE dwar il-mobilità tal-forza tax-xogħol jiġu infurzati b'mod ġust, sempliċi u effettiv. Ir-Regolament (UE) 2019/1149 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Ġunju 2019 li jistabbilixxi Awtorità Ewropea tax-Xogħol jipprevedi l-integrazzjoni tal-Pjattaforma f'ELA bħala grupp ta' hidma permanenti, li preżumibbilment se jseħh fl-2021⁶. Dan il-pass se jagħti lok biex l-attivitajiet tal-Pjattaforma fil-qasam tat-trattament tax-xogħol mhux iddikjarat jibbenefikaw

1 Il-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni lill-Kunsill, lill-Parlament Ewropew, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni — L-intensifikazzjoni tal-għieda kontra x-xogħol mhux iddikjarat, COM(2007)628

2 Williams, C.C., Horodnic, I.A., Bejakovic, P., Mikulic, D., Franic, J., Kadir, A. (2017) An evaluation of the scale of undeclared work in the European Union and its structural determinants: estimates using the Labour Input Method (LIM)

3 Stharriġ speċjali tal-Ewrobarometru 498, Xogħol mhux Iddikjarat fl-UE, Settembru 2019

4 Id-Deciżjoni (UE) 2016/344 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-9 ta' Marzu 2016 dwar l-istabbiliment ta' Pjattaforma Ewropea biex tissaħħaħ il-kooperazzjoni fl-indirizzar ta' xogħol mhux iddikjarat

5 <https://ela.europa.eu/index.html>

6 Ir-Regolament (UE) 2019/1149 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Ġunju 2019 li jistabbilixxi Awtorità Ewropea tax-Xogħol, li jemenda r-Regolamenti (KE) Nru 883/2004, (UE) Nru 492/2011, u (UE) 2016/589 u li jhassar id-Deciżjoni (UE) 2016/344

mill-perspettiva usa' ta' infurzar u ta' prevenzjoni tal-ELA u biex jigu żviluppati sinerġiji għal kompiti oħrajn tal-ELA bħalma hu l-ġoti tal-informazzjoni, l-ispezzjonijiet kongunti u miftiehma u l-bini tal-kapaċità. It-tnedija fit-2 ta' Marzu 2020 tal-ewwel kampanja Ewropea favur ix-xogħol iddikjarat, #EU4FairWork, bis-sehem tal-ELA, hija pass importanti f'dan ir-rigward.

Dan ir-rapport dwar l-applikazzjoni u l-valur miżjud tad-Deċiżjoni (UE) 2016/344 janalizza l-progress miksub fl-implimentazzjoni tagħha, b'segwitu għar-Rapport Biennali tal-Pjattaforma adottat fl-2018⁷. Skont l-Artikolu 12 tad-Deċiżjoni, ir-rapport jivvaluta sa liema punt il-Pjattaforma laħqet l-oġġettivi fl-Artikolu 4, issodisfat il-missjoni tagħha kif stabbilit fl-Artikolu 5, wettqet l-attivitajiet fl-Artikolu 6 u indirizzat il-prijoritajiet fil-programm ta' hidma tagħha. Ir-rapport jintegra r-riżultati minn sħarriġ speċifiku fost il-membri tal-Pjattaforma li sar fl-2019 kif ukoll minn monitoraġġ kontinwu tal-attivitajiet tal-Pjattaforma.

Il-Pjattaforma Ewropea li tittratta x-xogħol mhux iddikjarat, fil-qosor

Il-Pjattaforma Ewropea li tittratta x-xogħol mhux iddikjarat (minn hawn 'il quddiem “il-Pjattaforma”) twaqqfet fl-2016 biex issaħħah il-kooperazzjoni bejn l-Istati Membri, b'segwitu għar-Riżoluzzjoni tal-Kunsill tal-2003 u l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-2007 dwar l-indirizzar tax-xogħol mhux iddikjarat⁸.

L-għan tagħha huwa li tikkontribwixxi għal azzjonijiet aktar effikaċi fil-livell tal-UE u dak nazzjonali billi a) issaħħah il-kooperazzjoni bejn l-awtoritajiet rilevanti u atturi rilevanti oħra tal-Istati Membri, b) ittejjeb il-kapaċità tal-awtoritajiet u tal-atturi rilevanti tal-Istati Membri biex jindirizzaw ix-xogħol mhux iddikjarat fir-rigward tal-aspetti transfruntiera tiegħu, u c) izzid is-sensibilizzazzjoni pubblika dwar kwistjonijiet relatati max-xogħol mhux iddikjarat kif ukoll ttejjeg lill-Istati Membri jintensifikaw l-isforzi tagħhom (l-Artikolu 4 “Oġġettivi”). Dawn l-oġġettivi għandhom jinkludu permezz ta' a) l-iskambju tal-aħjar prattiki u informazzjoni; (b) l-iżvilupp ta' kompetenza u analizi; (c) l-inkoraġġiment u l-faċilitazzjoni ta' approċċi innovattivi lejn kooperazzjoni transfruntiera effettiva u effiċjenti u l-evalwazzjoni tal-esperjenzi; (d) il-kontribuzzjoni għal fehim orizzontali ta' kwistjonijiet relatati max-xogħol mhux iddikjarat (l-Artikolu 5 “Missjoni”).

Il-Pjattaforma tiġbor flimkien aktar minn 50 parti ikkonċernata. Il-membri huma rappreżentanti għolja mill-ministeri u mill-awtoritajiet tal-infurzar (spettorati tax-xogħol, awtoritajiet tat-taxxa u tas-sigurtà soċjali), kif ukoll shab soċjali transsettorjali. Huma jaġixxu bħala punt uniku ta' kuntatt, jikkomunikaw mal-partijiet ikkonċernati nazzjonali u jxerrdu r-riżultati tat-tagħlim. L-osservaturi jinkludu 14-il organizzazzjoni tas-shab soċjali minn setturi ewlenin, kif ukoll mill-Eurofound, mill-Aġenzija Ewropea għas-Sigurtà u s-Saħħa Fuq il-Post tax-Xogħol u mill-Organizzazzjoni Internazzjonali tax-Xogħol, min-Norveġja u mill-Iżlanda bħala membri taż-Żona Ekonomika Ewropea. Il-Bureau, magħmul minn president mill-Kummissjoni u żewġ kopresidenti eletti minn fost rappreżentanti għolja, imexxi l-hidma tal-Pjattaforma u jipprovdi d-direzzjoni strateġika, b'appoġġ mis-Segretarjat, ibbażat fil-Kummissjoni. Il-plenarja tal-Pjattaforma tiltaqa' darbtejn fis-sena.

Il-Pjattaforma hija sostnuta minn baġit annwali ta' EUR 1,35 miljun taħt il-Programm tal-

⁷ Rapport biennali <https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=20472&langId=en>

⁸ Ir-Riżoluzzjoni tal-Kunsill dwar it-trasformazzjoni tax-xogħol mhux iddikjarat f'impjieġ regolari (2003/C 260/01) u l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni Ewropea “L-intensifikazzjoni tal-ġlieda kontra x-xogħol mhux iddikjarat” (COM(2007)628)

UE għall-Impjiegi u l-Innovazzjoni Soċjali (EaSI). Barra minn hekk, wara sejhiet għal proposti, hames proġetti ta' kooperazzjoni transfruntiera dwar l-indirizzar tax-xogħol mhux iddikjarat ingħataw appoġġ ta' EUR 1,67 miljun (permezz tal-EaSI), li jikkontribwixxu għall-oġġettivi tal-Pjattaforma.

2. PROGRESS FL-ILHUQ TAL-MISSJONI U TAR-RIŻULTATI TAL-ATTIVITAJIET TAL-PJATTAFORMA

Wara li l-Pjattaforma adottat il-programm ta' hidma inizjali tagħha f'Mejju 2016, l-attivitajiet bdew mingħajr xkiel. Minn dak iż-żmien 'l hawn organizzat medja ta' 15-il attività annwali u għabet flimkien aktar minn 1450 parti ikkonċernata biex jitgħallmu flimkien u jikkooperaw dwar kwistjonijiet li jvarjaw minn approċċi politiċi promettenti sa strutturi organizzazzjonali u azzjoni transfruntiera.

Din it-taqsimha tirrapporta dwar dawn l-attivitajiet u kif ikkontribwew għall-implimentazzjoni tal-missjoni tal-Pjattaforma (l-artikolu 5). Hija strutturata fuq kif il-Pjattaforma indirizzat it-tliet prioritajiet strateġiċi identifikati fil-programmi ta' hidma tagħha tal-2017-2018 u l-2019-2020⁹, jiġifieri 1) il-kooperazzjoni u l-azzjoni kongunta, 2) it-tagħlim reċiproku u 3) iż-żieda fl-għarfien, u tenfasizzahom.

Harsa ġenerali lejn l-attivitajiet tal-Pjattaforma mill-2016¹⁰

Skont l-istħarriġ tal-2019 il-biċċa l-kbira tal-membri u tal-osservaturi tal-Pjattaforma (84%) huma tal-fehma li l-Pjattaforma għamlet progress tajjeb jew tajjeb hafna lejn il-kisba tal-

⁹Il-Programmi ta' Hidma tal-2017-2018 u tal-2019-2020 jistgħu jinstabu fuq il-links li ġejjin:

<https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=22305&langId=en>,

<https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=16358&langId=en>.

¹⁰ Iċ-ċifri jkopru l-attivitajiet sal-aħħar tal-2019

missjoni tagħha¹¹. Fost l-attivitajiet ewlenin li kkontribwew għal dan, hemm: seminars (84%), workshops ta' analiżi tematika (74%), gruppi ta' hidma (68%), żjarat ta' taġġim tal-persunal (45%).

2.1. Kooperazzjoni u azzjoni kongunta

Mill-bidu tagħha fl-2016 sal-aħħar tal-2019, il-Pjattaforma organizzat **31 żjara tal-persunal u attivitajiet kongunti** f'14-il pajjiż ospitanti, fejn l-ivvjaġġar u l-akkomodazzjoni kienu koperti permezz tal-kuntratt li jappoġġja l-Pjattaforma. Dawn intużaw speċifikament biex isostnu l-ispezzjonijiet kongunti li saru f'pajjiż wiehded bil-partecipazzjoni ta' awtoritajiet nazzjonali oħra (42%), l-aktar fis-settur tal-kostruzzjoni u dak tal-agrikoltura. Tipi oħra ta' żjarat (eż. skambji ta' taġġim, taħriġ, attivitajiet kongunti) għenu lill-membri jibnu għarfien aktar profond dwar tema, prattika jew proċess permezz ta' esperjenza ta' taġġim diretta u prattika. Indirizzaw b'mod partikolari kwistjonijiet relatati mal-istrutturi organizzazzjonali tal-korpi tal-infurzar; il-valutazzjoni tar-riskju, l-estrazzjoni u l-analiżi tad-data; is-sistemi tal-informazzjoni, il-bażijiet tad-data u l-ghodod online għall-kondiviżjoni tal-informazzjoni; l-istazzjonar frodulent tal-ħaddiema. Madwar nofs dawk li wiegħbu għall-istħarriġ tal-2019 iqisu li ż-żjarat ta' taġġim tal-persunal huma waħda mill-ħames attivitajiet ewlenin li jikkontribwixxu għall-kisba tal-oġġettivi u tal-missjoni tal-Pjattaforma.

Appoġġ għal spezzjoni kongunta fis-settur agrikolu fi Spanja

F'Lulju 2019, l-Ispettorat tax-Xogħol Spanjol stieden lill-Ispettorat tax-Xogħol Rumien, flimkien mal-pulizija Spanjola u Rumena, biex iwettqu spezzjonijiet kongunti waqt l-istaġun tal-ħsad tat-tewm f'Albacete, b'appoġġ operazzjonali mill-Pjattaforma. Saru intervisti u spezzjonijiet ma' min ihaddem fi Spanja, mal-aġenti tax-xogħol temporanju Spanjoli, u mal-intermedjarji Rumeni. Ġew identifikati aktar minn 500 ħaddiem u dawn ġew mġarrfa dwar id-drittijiet tagħhom. L-investigazzjonijiet għadhom għaddejjin, u ġew arrestati erba' persuni għal reati marbuta mat-traffikar tal-bnedmin u mal-isfruttament tal-ħaddiema.

Total ta' seba' gruppi ta' hidma laqqgħu flimkien membri tal-Pjattaforma f'riflessjoni kongunta dwar kwistjonijiet fundamentali li jiffaċċjaw, fejn tawhom rwol attiv fit-tfassil tal-attivitajiet tal-Pjattaforma. Il-gruppi żviluppaw diversi riżultati prattiċi, bħal proposta biex jiżdied l-iskambju ta' informazzjoni bejn l-awtoritajiet nazzjonali permezz ta' modulu potenzjali tas-**Sistema ta' Informazzjoni tas-Suq Intern** dwar ix-xogħol mhux iddikjarat, kif ukoll glossarju ta' termini u miżuri biex jiġi indirizzat ix-xogħol mhux iddikjarat.¹² Gruppi ta' hidma oħra żviluppaw il-programm ta' hidma tal-Pjattaforma u wiegħbu għall-prijoritajiet tas-shab soċjali u nazzjonali. Il-biċċa l-kbira tal-membri tal-Pjattaforma (68%) iqisu l-gruppi ta' hidma bħala waħda mill-ħames attivitajiet ewlenin li jikkontribwixxu għall-kisba tal-oġġettivi u tal-missjoni tal-Pjattaforma.

¹¹ B'kolloxx 31 membru u osservatur tal-Pjattaforma wiegħbu għall-istħarriġ tal-2019 dwar is-sodisfazzjon u l-adozzjoni, fosthom 27 membru tal-Pjattaforma li rrappreżentaw l-Istat Membru tagħhom; kif ukoll osservatur wiehded u tliet rappreżentanti tas-shab soċjali

¹² Disponibbli fuq: <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1323&langId=mt>

Proġetti ta' assistenza reċiproka (MAPs) ġew implimentati b'suċċess fil-Bulgarija, f'Ċipru, fil-Greċja, fil-Latvja, fil-Litwanja, fir-Rumanija u fis-Slovakkja¹³. Taw lill-membri l-opportunità li jinghataw pariri minn tim ta' esperti tal-Pjattaforma f'oqsma strateġiċi tal-awtoritajiet tal-infurzar. Spiss dawn il-proġetti saru minhabba prijoritajiet nazzjonali għal riforma strutturali, inklużi dawk enfasizzati permezz tar-rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiżi tas-Semestru Ewropew. Approċċ li jinvolvi l-awtoriflessjoni, appoġġ prattiku mill-pari matul żewġ żjarat u l-iżvilupp ta' pjan ta' azzjoni għen biex isir tibdil sinifikanti, bħat-tfassil ta' miżuri godda kif ukoll kooperazzjoni msahha bejn il-korpi tal-infurzar. L-istħarriġ tal-2019 indika li din hija waħda mill-attivitajiet li kkontribwew l-aktar għall-ilhuq tal-missjoni tal-Pjattaforma.

Riżultati tal-assistenza reċiproka fil-Latvja

B'segwitu għal żjara lill-proġett ta' assistenza reċiproka tal-Pjattaforma tal-2017 fl-2017, l-Ispettorat tax-Xogħol tal-Istat Latvjan irreveda l-istrategġija tiegħu dwar ix-xogħol mhux iddikjarat, immodernizza l-oġġettivi strateġiċi u adotta indikaturi ewlenin godda tal-prestazzjoni. Ir-riżultat kien tibdil lejn aktar enfasi fuq miżuri preventivi. Issa l-enfasi hija li x-xogħol mhux iddikjarat jinbidel f'xogħol iddikjarat, b'74% tal-każijiet identifikati kollha ta' xogħol mhux iddikjarat issa jinbidlu f'xogħol iddikjarat¹⁴.

2.2. Tagħlim reċiproku

It-tagħlim reċiproku u l-iskambju sistematiku tal-informazzjoni kienu kruċjali għall-attivitajiet tal-Pjattaforma, u kkontribwew biex tittejjeb l-effikaċja tal-isforzi biex jiġi indirizzat ix-xogħol mhux iddikjarat madwar l-UE.

Seminars dwar il-Pjattaforma esploraw kwistjonijiet urġenti u prattiki emergenti (pereżempju prevenzjoni, approċċi olistiċi biex jiġi indirizzat ix-xogħol mhux iddikjarat, sensibilizzazzjoni), kif ukoll setturi ewlenin affettwati mix-xogħol mhux iddikjarat (pereżempju l-kostruzzjoni, l-agrikoltura, it-trasport). Is-sejbiet minn dawn l-avvenimenti ġew dokumentati f'dokumenti ta' riżorsi ta' tagħlim li huma disponibbli għall-pubbliku fuq is-sit web tal-Pjattaforma¹⁵.

Sitt **workshops ta' analiżi tematika** appoġġjaw lill-membri biex tittejjeb l-effiċjenza tagħhom u tiġi intensifikata l-kooperazzjoni transfruntiera, permezz ta' tagħlim reċiproku aktar fil-fond u s-soluzzjoni tal-problemi (fosthom żjara ta' segwitu u l-produzzjoni ta' sett ta' għodod għall-prattikanti). It-temi magħżula kienu jinkludu ftehimiet bilaterali u memoranda ta' qbil; l-estrazzjoni tad-*data*; il-valutazzjoni tar-riskju; il-komunikazzjoni mal-haddiema u mal-kumpaniji; azzjonijiet transfruntiera kongunti u miftiehma, u r-rwol futur u l-profil ta' kompetenza tal-ispettorati tax-xogħol. Fl-istħarriġ tal-2019 is-seminars dwar il-pjattaforma (84%) u l-workshops ta' analiżi tematika (74%) kienu ta' spiss indikati bħala attivitajiet li jikkontribwixxu l-aktar għall-missjoni tal-Pjattaforma.

¹³ L-appoġġ għall-Belġju huwa ppjanat għall-2020

¹⁴ Dan jista' jinkludi pereżempju li jiġi żgurat illi l-haddiema mhux iddikjarati jinghataw ftehim formali ta' xogħol.

¹⁵ <https://ec.europa.eu/social/undeclared-work-platform>

Il-kondiviżjoni tal-ideat u t-trasformazzjoni ta' prattiki effettivi fil-Greċja

Il-workshop ta' reviżjoni tematika dwar il-valutazzjoni tar-riskju li sar fi Spanja fl-2018 ispira l-Ispettorat tax-Xogħol Elleniku (HLI) biex jirfina l-Għodda ta' Analizi tar-Riskju tiegħu biex tittejjeb l-identifikazzjoni ta' min iħaddem illegalment. L-HLI uża dan il-metodu ġdid ta' valutazzjoni tar-riskju biex jibgħat ittri ta' notifika lin-negozji li jistgħu jkunu f'riskju. L-ittri ta' spezzjonijiet imħabbra wasslu għal żieda ta' 31 % fl-għadd ta' kuntratti full-time ddikjarati fl-ewwel xahar wara li ntbagħtet l-ittra.

Barra minn hekk, **il-laqgħat plenarji biennali allokaw jum tematiku** biex jiġi diskuss qasam partikolari tax-xogħol mhux iddikjarat kif ukoll approċċi politiċi potenzjali ta' suċċess. Dawn jinkludu l-prijoritajiet enfasizzati fid-Deċiżjoni li tistabbilixxi l-Pjattaforma bħalma huma l-kumpaniji fantazma, il-protezzjoni tad-*data* u l-iskambju tad-*data*.

2.3. Żieda fl-għarfien

Il-proċess biex jinstabu soluzzjonijiet biex jiġi indirizzat ix-xogħol mhux iddikjarat huwa wiehded kumpless, u l-espansjoni tal-bażi ta' għarfien dwar l-aspetti kollha tiegħu tikkontribwixxi għall-għarfien espert tal-atturi rilevanti dwar kwistjonijiet speċifiċi relatati max-xogħol mhux iddikjarat. Il-Pjattaforma pproduċiet **għarfien ġdid** dwar tipi speċifiċi ta' xogħol mhux iddikjarat (pereżempju pagi informali, xogħol mhux iddikjarat fl-ekonomija tal-pjattaformi kollaborattivi, xogħol indipendenti fittizju) kif ukoll miżuri biex dawn jiġu evitati u skoraggiti, b'aktar minn 100 riżorsa ta' taġġim u 120 skeda informattiva li jipprezentaw prattiki tajba.

B'kollox, ġew ippubblikati **14-il studju u servejs**, li kkontribwew għal approċċ aktar ibbażat fuq l-evidenza. Dawn issintesizzaw l-għarfien espert eżistenti u pproduċew għarfien ġdid dwar tipi speċifiċi ta' xogħol mhux iddikjarat, xejriet emergenti u approċċi politiċi. Skont il-prijoritajiet stabbiliti fid-Deċiżjoni, il-fokus ta' dawn l-istudji kien jinkludi l-impjiegi indipendenti fittizji, l-impjiegi sottodikjarati, il-protezzjoni tad-*data* u l-iskambju ta' informazzjoni, approċċi preventivi, il-kooperazzjoni transfruntiera, u d-dokumentazzjoni ta' stejjer ta' involviment ta' suċċess min-naħa tas-shab soċjali. L-istudji u s-servejs prodotti mill-Pjattaforma sfruttaw l-esperjenzi u l-għarfien kollettivi biex jipprezentaw soluzzjonijiet ibbażati fuq l-evidenza. Madankollu, 32% biss tal-membri tal-Pjattaforma jqisuhom fost il-ħames attivitajiet ewlenin li jikkontribwixxu għall-kisba tal-oġġettivi u tal-missjoni tal-Pjattaforma. Gie ssuġġerit li fil-futur dawn jiġu tradotti sabiex ikunu aktar utli.

L-iskala tax-xogħol mhux iddikjarat

Huwa diffiċli li wiehded jagħti stima tal-estent tax-xogħol mhux iddikjarat fl-Ewropa minhabba li, minnu nnifsu, isir bil-moħbi. Bħala l-ewwel pass, skedi informattivi pprezentaw fil-qosor il-karatteristiċi tax-xogħol mhux iddikjarat madwar il-pajjiżi kollha tal-UE, u l-istituzzjonijiet involuti fl-indirizzar tiegħu¹⁶. Fl-2017 sar ukoll studju dwar l-iskala tax-xogħol mhux iddikjarat madwar l-Ewropa. Abbażi tad-diskrepanzi bejn l-inputs tax-xogħol rapportati mill-ħaddiema u min-negozji, l-istudju stima li 9.3% tal-input totali tax-xogħol fis-

¹⁶ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1322&langId=mt>

settur privat fl-UE huwa xogħol mhux iddikjarat, u li x-xogħol mhux iddikjarat jirrappreżenta 14.3% tal-valur miżjud gross (GVA) fis-settur privat.¹⁷ Madankollu, hemm differenzi notevoli fid-daqs tiegħu bejn Stat Membru u ieħor, li jvarjaw bejn 7% u 27% tal-valur miżjud gross.

2.4. Attivitajiet ta' komunikazzjoni

Il-Pjattaforma żviluppat rizorsi bbażati fuq l-evidenza dwar l-aħjar mod kif jiġi indirizzat ix-xogħol mhux iddikjarat. Il-**librerija virtwali**¹⁸ tagħha fiha informazzjoni u prattiki siewja ġġenerati mill-ħidma tal-Pjattaforma. Bullettin biennali, li jintbagħat wara l-laqqgħat plenarji, jaġġorna lill-partijiet ikkonċernati dwar il-Pjattaforma, l-attivitajiet u l-membri tagħha. Għall-komunikazzjoni interna, il-membri tal-Pjattaforma u l-osservaturi jaqsmu d-dokumenti u jhabbru avvenimenti fuq l-ispazju kollaborattiv ta' xogħol tagħhom. Fit-2 ta' Marzu, il-Pjattaforma nediet il-#EU4FairWork, l-ewwel kampanja Ewropea għax-xogħol iddikjarat.

2.5. Kamp ta' applikazzjoni tematiku tal-Pjattaforma: il-bini ta' evidenza dwar firxa wiesgħa ta' kwistjonijiet

Fl-ewwel snin tal-operat tagħha, il-Pjattaforma kkonsolidat l-għarfien u bniet aktar evidenza dwar firxa wiesgħa ta' kwistjonijiet, li jvarjaw minn approċċi politiċi sal-ġestjoni strategika u l-kooperazzjoni transfruntiera.

¹⁷ Williams, C.C., Horodnic, I.A., Bejakovic, P., Mikulic, D., Franic, J., Kadir, A. (2017) An evaluation of the scale of undeclared work in the European Union and its structural determinants: estimates using the Labour Input Method (LIM), (Valutazzjoni tal-iskala tax-xogħol mhux iddikjarat fl-Unjoni Ewropea u d-determinanti strutturali tiegħu: stimi bl-użu tal-Metodu tal-Input ta' Xogħol (LIM)), disponibbli fuq

¹⁸ <https://ec.europa.eu/social/undeclared-work-platform>

Uħud mit-temi ewlenin indirizzati permezz ta' attivitajiet ta' taġħlim

Setturi

- Agrikoltura
- Trasport
- HORECA
- Kostruzzjoni

Kooperazzjoni

- Shab soċjali
- Azzjonijiet transfruntiera
- Qsim ta' data

Żvilupp tal-għarfien

- Stima tal-iskala tax-xogħol mhux iddikjarat
- Prattika bbażata fuq l-evidenza

Bini tal-kapaċità

- Indikaturi tal-Prestazzjoni Ewlenin
- Approċċi olistiċi
- Prevenzjoni

Innovazzjoni

- Valutazzjoni tar-riskju
- Analizi tad-data u estrazzjoni tad-data

Approċċi effettivi: taġħlimiet mitgħallma

L-elementi ewlenin ta' approċċi ta' suċċess, enfasizzati fl-ewwel snin ta' operat, jinkludu:

Kollaborazzjoni: Ir-responsabbiltà biex jiġi indirizzat ix-xogħol mhux iddikjarat normalment tkun maqsuma bejn għadd ta' dipartimenti tal-gvern, li dan jista' jwassal għal approċċ mhux ikkoordinat. L-estent tal-involvement tas-shab soċjali mill-Istati Membri hafna drabi huwa limitat għal skambji u għal konsultazzjonijiet reċiproċi. Approċċ strateġiku trasversali bejn l-aġenziji jipprovdi aċċess aħjar għad-data u għall-informazzjoni, jgħin fl-iżvilupp ta' fehim reċiproku, strateġiji kongunti u azzjonijiet konkreti.

Konċentrazzjoni tal-isforzi u tar-riżorsi - valutazzjoni tar-riskju u analizi tad-data: Xi Stati Membri żviluppaw mudelli ta' valutazzjoni tar-riskju, li jippermettu lill-awtoritajiet tal-infurzar jiffokaw fuq l-aktar każijiet ta' xogħol mhux iddikjarat riskjużi. Dan l-approċċ jiffoka r-riżorsi b'mod effettiv u jtejjeb ir-rati ta' suċċess tal-ispezzjonijiet. L-użu aktar effettiv tad-data huwa parti essenzjali mill-valutazzjoni tar-riskju.

Kombinament ta' approċċi deterrenti u preventivi: Hemm bżonn li jiġi żviluppat approċċ li jikkombina kontrolli u infurzar aktar effettivi wara li jkunu ġew identifikati każijiet ta' xogħol mhux iddikjarat, flimkien ma' miżuri sabiex dan jiġi evitat milli jsehh fl-ewwel lok. Il-membri tal-pjattaforma qed jużaw firxa ta' approċċi preventivi differenti inklużi inċentivi min-naħa tal-provvista u min-naħa tad-domanda, kampanji ta' sensibilizzazzjoni (immirati lejn min iħaddem, lejn il-ħaddiema u lejn il-pubbliku) kif ukoll ir-riforma tal-istituzzjonijiet biex jappoġġjaw dan.

Approċċi olistiċi, li jużaw firxa ta' miżuri b'mod parallel: L-użu ta' miżuri diretti kif ukoll indiretti jipproduċi l-aktar mod effettiv u effiċjenti biex jiġi indirizzat ix-xogħol mhux iddikjarat. Approċċ olistiku huwa kemm strateġiku kif ukoll koordinat, li juża tahlita ta' approċċi diretti (pereżempju spezzjonijiet fuq il-post tax-xogħol u sorveljanza bejn il-pari) u indiretti (pereżempju kampanji ta' sensibilizzazzjoni u inizjattivi edukattivi), biex jgħin sabiex ix-xogħol mhux iddikjarat jinbidel f'xogħol iddikjarat.

Skont dawk li wiegħbu għall-istharriġ tal-2019, fil-futur il-Pjattaforma għandha tiffoka aktar fuq inizjattivi ta' sensibilizzazzjoni u ta' bini tal-fiduċja (65% ta' dawk li wiegħbu), inċentivi għall-operar fuq bażi ddikjarata¹⁹ (55%) u operazzjonijiet fuq livell transfruntier (55%). Dawk li wiegħbu ma jarawx il-htieġa għal tibdil kbir fl-attivitajiet. L-enfasi xorta għandha tkun fuq avvenimenti li jlaqqgħu l-membri flimkien biex jiskambjaw prattiki f'seminars (74%), workshops ta' revizjoni tematika (65%), gruppi ta' ħidma (61%) u żjarat ta' taġġim għall-persunal (52%). Skont 48% ta' dawk li wiegħbu, il-kondiviżjoni tal-iskedi tal-aħjar prattiki u tal-istejjer ta' suċċess għandha tkompli.

3. PROGRESS FL-ILHUQ TAL-OBJETTIVI TAL-PJATTAFORMA

Din it-taqsimha teżamina l-progress lejn l-oġġettivi tal-Pjattaforma skont l-Artikolu 4 tad-Deċiżjoni.

Kisbiet tal-Pjattaforma: ħarsa ġenerali

3.1. Tissahħah il-kooperazzjoni bejn l-awtoritajiet rilevanti u atturi rilevanti ohra tal-Istati Membri sabiex jiġi indirizzat b'mod aktar effiċjenti u effettiv ix-xogħol mhux iddikjarat

Il-bini ta' network multidimensjonali

Il-Pjattaforma gābet flimkien aktar minn 50 parti kkonċernata f'network uniku, f'kuntest fejn ir-responsabbiltà għall-indirizzar tax-xogħol mhux iddikjarat hija normalment mifruxa fuq entitajiet differenti u l-involviment tas-shab soċjali mhuwiex uniformi. Qabel il-Pjattaforma, il-każijiet ta' kooperazzjoni fuq livell tal-UE kienu ftit u fil-biċċa l-kbira ad hoc (pereżempju permezz tal-Kumitat tal-Ispetturi Għolja tax-Xogħol, il-Kumitat ta' Esperti dwar l-Istazzjonar tal-Ħaddiema, u l-Kumitat tal-Impjiegi, li ma jiffokawx primarjament fuq il-ġlieda kontra x-xogħol mhux iddikjarat), bi ftit skambji ta' għarfien u kooperazzjoni.

¹⁹ Dawn l-inċentivi jkopru firxa wiesgħa ta' miżuri li jinkludu, pereżempju, spezzjonijiet konsultattivi, servizzi ta' formalizzazzjoni u tnaqqis immirat tal-VAT f'setturi f'riskju.

Il-Pjattaforma **kabbret in-netwerks eżistenti u saħħet il-kooperazzjoni** fil-ġlieda kontra x-xogħol mhux iddikjarat, kemm internament fil-pajjiżi kif ukoll bejn il-fruntieri. Kwazi dawk kollha li wieġbu (94%) għall-istħarriġ tal-2019 indikaw li l-attivitajiet tagħha kkontribwew għat-twessigh tan-netwerks u tal-kuntatti tal-organizzazzjonijiet tagħhom. Il-biċċa l-kbira (68%) huma tal-fehma li l-Pjattaforma kkontribwiet ukoll biex titjieb il-kooperazzjoni bejn l-awtoritajiet rilevanti tal-Istati Membri u atturi rilevanti oħra.

Il-membri u l-osservaturi kienu ġeneralment attivi, u kollha hađu sehem fl-attivitajiet. Madankollu, bejn pajjiż u ieħor, il-livell ta' impenn u ta' parteċipazzjoni fil-Pjattaforma ma kienx uniformi. In-netwerk għadu qed jimmatura u hemm haġna potenzjal li għadu ma ġiex sfruttat għall-membri u għall-osservaturi, inklużi s-shab soċjali, biex jimpenjaw ruhhom bis-siħ, u jxerrdu aħjar it-tagħlim biex jinkiseb kunsens u impatt usa'.

L-iżvilupp ta' kunsens dwar approċċi politiċi effettivi

Meta l-Pjattaforma bdiet il-ħidma tagħha, l-Istati Membri kienu f'punti ta' tluq differenti haġna f'termini tal-livell u tan-natura tal-approċċ ġenerali tagħhom, il-kapaċità organizzazzjonali u l-punt sa fejn ix-xogħol mhux iddikjarat kien meqjus bħala prijorità. Minn dak iż-żmien 'l hawn il-Pjattaforma **ghenet biex il-ġlieda kontra x-xogħol mhux iddikjarat tiġi stabbilita bħala azzjoni prijoritarja u biex jinholq kunsens dwar approċċi politiċi effettivi**. Permezz ta' kooperazzjoni mal-pari u b'mod partikolari permezz ta' Assistenza Reċiproka, il-membri tal-Pjattaforma rċevew appoġġ dirett fit-tfassil u fl-implimentazzjoni ta' tali approċċi.

Ir-reazzjonijiet tal-membri jissuġġerixxu li l-Pjattaforma kkontribwiet, b'mod partikolari, għall-**iżvilupp ta' approċċ aktar olistiku biex jiġi indirizzat ix-xogħol mhux iddikjarat**. Minbarra enfasi qawwija fuq l-informazzjoni u s-sensibilizzazzjoni, heġġet ukoll ċaqliq sabiex ix-xogħol mhux iddikjarat jinbidel f'xogħol iddikjarat permezz ta' approċċi deterrenti aktar effettivi bħal spezzjonijiet u sanzjonijiet, sostnuti minn valutazzjoni tar-riskju u skambju aħjar tad-data. Il-membri tal-pjattaforma indikaw li pajjiżhom jew l-organizzazzjoni tagħhom għamlet jew qed tippjana li tagħmel tibdil (pereżempju f'oqfsa tal-politika u miżuri ta' implimentazzjoni) bħala riżultat tal-involvement fl-attivitajiet tal-Pjattaforma, fir-rigward ta': inizzjattivi ta' sensibilizzazzjoni u ta' bini tal-fiduċja (52%), miżuri deterrenti u ta' identifikazzjoni (39%), operazzjonijiet fil-livell transfruntier (32%), incentivi għall-operar fuq bażi ddikjarata (23%), mudelli organizzazzjonali (16%) u riformi strutturali usa' (16%).

Madankollu, f'termini ta' approċċi għall-ġlieda kontra x-xogħol mhux iddikjarat, l-enfasi tal-Pjattaforma kienet primarjament fuq l-indirizzar tal-ksur tal-liġi tax-xogħol, aktar milli n-nuqqas ta' konformità fiskali u tas-sigurtà soċjali, li jirrifletti l-kompożizzjoni tal-membri tagħha. Barra minn hekk, il-baži ta' evidenza limitata fuq xiex wieħed jibbaża ruħu xekklet ukoll progress ulterjuri f'dan il-qasam.

Lejn approċċ aktar olistiku

Intlaħaq kunsens bejn il-membri u l-osservaturi tal-Pjattaforma li hemm bżonn ta' "approċċ olistiku" biex jiġi indirizzat ix-xogħol mhux iddikjarat fuq livell politiku u dak operazzjonali, bl-użu tal-firxa sħiħa ta' miżuri politiċi disponibbli u l-kooperazzjoni bejn il-korpi ewlenin u mas-sħab soċjali.

L-istħarriġ tal-Pjattaforma tal-2019 issottolinja t-titjib kbir li sar f'dan ir-rigward, bil-

holqien ta' korpi nazzjonali godda ta' koordinazzjoni fi Franza, fil-Litwanja u fir-Rumanija u korp nazzjonali pilota fil-Finlandja²⁰, u firxa aktar komprensiva ta' miżuri u/jew strateġiji godda fi Franza, fil-Greċja u fil-Latvja.

3.2. Tittjejjeb il-kapaċità tal-awtoritajiet u tal-atturi rilevanti tal-Istati Membri biex jindirizzaw ix-xogħol mhux iddikjarat fir-rigward tal-aspetti transfruntiera tiegħu

Tipi speċifiċi ta' xogħol transfruntier mhux iddikjarat, pereżempju minn haddiema mobbli mhux iddikjarati tal-UE jew b'rabta mal-istazzjonar frodulent ta' haddiema — inkluż permezz ta' kumpaniji fittizji — jeħtieġu kooperazzjoni transfruntiera usa' u aħjar. Bħalissa l-mezzi ta' kooperazzjoni tipikament ivarjaw minn skambju ta' informazzjoni u ta' persunal għal spezzjonijiet kongunti, fuq il-bażi ta' ftehimiet bilaterali u memoranda ta' qbil.

Proġett kongunt Nordiku dwar ix-xogħol mhux iddikjarat

Bl-appoġġ ta' finanzjament mill-UE taħt il-Programm tal-UE għall-Impjiegi u l-Innovazzjoni Soċjali (EaSI), id-Danimarka, l-Estonja, il-Finlandja, l-Iżlanda, il-Latvja, in-Norveġja u l-Iżvezja nġhaqdu flimkien biex jikkooperaw fi proġett kongunt Nordiku dwar ix-xogħol mhux iddikjarat. Il-proġett jiffoka fuq spezzjonijiet kongunti, il-kondiviżjoni tal-aħjar prattiki (b'mod partikolari fuq il-komunikazzjoni u l-approċċi preventivi) u l-evalwazzjoni tar-riżultati. L-għan tiegħu huwa li l-pajjiżi Nordiċi jkunu mghammra aħjar biex jindirizzaw ix-xogħol mhux iddikjarat permezz tal-kondiviżjoni tal-informazzjoni, il-kollaborazzjoni, il-possibiltajiet għall-assistenza, u l-kondiviżjoni tal-għarfien.

Il-Pjattaforma għenet lill-Istati Membri jsahhu s-shubiji fl-indirizzar tax-xogħol transfruntier mhux iddikjarat, u b'hekk wittiet it-triq għal aktar kooperazzjoni taħt l-Awtorità Ewropea tax-Xogħol. Bis-saħħa tal-fiduċja reċiproka li dejjem tiżdied u kuntatti regolari, l-Istati Membri kkonsolidaw is-shubiji eżistenti u għamlu kuntatti ma' pajjiżi godda. Barra minn hekk, il-programm ta' ħidma poġġa enfasi dejjem akbar fuq l-aspetti transfruntiera u pprova għodod li jgħinuhom itejbu l-prattiki tagħhom permezz ta' studji (pereżempju dwar il-kooperazzjoni transfruntiera), gruppi ta' ħidma (dwar l-iskambju tad-*data*) u workshops ta' analiżi tematika u għodod (dwar ftehimiet bilaterali u memoranda ta' Qbil, Spezzjonijiet Kongunti u Miftiehma).

Madankollu, il-livell ta' **involvement fil-kooperazzjoni transfruntiera għadu mhuwiex uniformi**. L-awtoritajiet nazzjonali jikkoncentraw l-aktar fuq il-kooperazzjoni *ad hoc* mal-pajjiżi ġirien, u jwieġbu għall-isfidi immedjati aktar milli jimplimentaw pjan strateġiku. Il-biċċa l-kbira tal-ispettorati tax-xogħol rari jiehdu sehem fi spezzjonijiet transfruntiera kongunti u miftiehma (darba jew darbtejn fis-sena)²¹. Il-kooperazzjoni fil-kuntest tal-Awtorità Ewropea tax-Xogħol, fosthom mal-organizzazzjonijiet tas-shab soċjali, tista'

²⁰ Il-proġett pilota nazzjonali dwar il-kriminalità relatata max-xogħol kien jinkludi l-awtoritajiet tal-OHS, tat-taxxa u tal-pulizija biex jikkooperaw b'mod aktar strateġiku f'azzjonijiet kongunti u fi proġetti ta' kooperazzjoni.

²¹ Stefanov R., Mineva D., Terziev P. (2019). Cross-border actions tackling undeclared work (Azzjonijiet transfruntiera biex jiġi indirizzat ix-xogħol mhux iddikjarat). Il-Pjattaforma Ewropea biex tissahħa il-kooperazzjoni fl-indirizzar ta' xogħol mhux iddikjarat: Brussell

tippermetti li jiġu indirizzati wħud minn dawn l-isfidi u tingheleb il-kapaċità operazzjonali limitata tal-Pjattaforma.

Żieda fil-kollaborazzjoni transfruntiera u progress fit-titjib tal-kapaċità

Fl-istħarriġ tal-2019, 61% ta' daww li wiegħu qalu li l-Pjattaforma kkontribwiet biex tittejjeb il-kapaċità tal-atturi rilevanti tal-Istati Membri biex jindirizzaw ix-xogħol mhux iddikjarat f'dak li għandu x'jaqşam mal-aspetti transfruntiera tiegħu. L-organizzazzjonijiet impenjaw ruħhom jew ippjanaw li jwettqu attivitajiet transfruntiera fis-sena suċċessiva, fosthom: laqgħat transfruntiera tal-uffiċjali (52%), skambji tal-persunal / azzjonijiet kongunti (41%), spezzjonijiet kongunti (39%).

3.3. Tizdied is-sensibilizzazzjoni pubblika dwar kwistjonijiet relatati max-xogħol mhux iddikjarat u l-inkoraġġiment lill-Istati Membri biex jintensifikaw l-isforzi tagħhom

Il-Pjattaforma kkontribwiet għal **enfasi aktar qawwija biex tizdied is-sensibilizzazzjoni fost il-membri tagħha**, b'nofs il-membri jirrapportaw tibdil f'dan il-qasam. Il-ħidma kkonċentrat l-aktar fuq l-inkoraġġiment tal-membri biex jaqsmu t-tagħlim tagħhom dwar il-kampanji ta' sensibilizzazzjoni permezz ta' attivitajiet speċifiċi (pereżempju workshops ta' analiżi tematika u sett ta' għodod²², seminars dwar approċċi preventivi u t-tixrid tal-attivitajiet tal-Pjattaforma).

Madankollu, **l-impatt dirett fuq iż-żieda fis-sensibilizzazzjoni pubblika żviluppa b'mod aktar kajman**. 35% biss ta' daww li wiegħu għall-istħarriġ tal-2019 qablu li l-Pjattaforma għamlet progress tajjeb ħafna jew tajjeb lejn dan l-oġġettiv. Filwaqt li għarrfet il-ħtieġa biex dan jiġi tradott f'azzjoni, il-programm ta' ħidma tal-2019-2020 iffoka aktar fuq il-komunikazzjoni u s-sensibilizzazzjoni. L-ewwel kampanja tal-Pjattaforma dwar il-benefiċċji tax-xogħol iddikjarat, li giet żviluppata mill-membri u mill-osservaturi, se ssir bejn Marzu u Ġunju 2020. Din se tkun sostnuta minn ġimġha ta' azzjoni fejn il-membri qed jintalbu jingħaqdu fl-isforzi tagħhom.

4. KONKLUŻJONIJIET

Sa mill-bidu tagħha fl-2016, il-Pjattaforma Ewropea li tittratta x-xogħol mhux iddikjarat iffaċilitat kooperazzjoni akbar bejn u fost il-pajjiżi. Imsejsa fuq governanza b'saħħha, programm ta' ħidma komprensiv u involviment attiv tal-membri, ikkontribwiet għal titjib fl-effiċjenza u l-modernizzazzjoni tal-korpi tal-infurzar madwar l-UE. Ipproduċiet għarfien sod ibbażat fuq l-evidenza li jippermetti lill-Istati Membri u lis-shab soċjali jitgħallmu minn xulxin, jinnovaw u jaġixxu flimkien.

Fir-rigward tal-isfidi li fadal, l-attivitajiet tal-Pjattaforma enfasizzaw il-ħtieġa li jissahħaħ l-impenn mill-membri kollha u li tizdied il-kapaċità operazzjonali tal-Pjattaforma. Il-korpi tal-infurzar u s-shab soċjali jeħtieġ li jkomplu jiżviluppaw kooperazzjoni aktar effettiva, kemm fil-livell nazzjonali kif ukoll dak transfruntier, billi jkomplu jiżviluppaw approċċi strateġiċi u

²² Ghodod ta' informazzjoni u approċċi biex jintlaħqu daww li jhaddmu u lill-haddiema fil-ġlieda kontra x-xogħol mhux iddikjarat <https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=20864&langId=en>

operazzjonali biex jiġi indirizzat ix-xogħol mhux iddikjarat. Hemm hafna potenzjal għall-appfondiment tat-tagħlim reċiproku bejn l-awtoritajiet tal-Istati Membri u għat-titjib tal-effikaċja tal-miżuri li jindirizzaw ix-xogħol mhux iddikjarat b'mod partikolari permezz ta' kondivizzjoni aħjar tad-*data*, analizi tad-*data* u valutazzjoni tar-riskju, kif ukoll permezz ta' kooperazzjoni transfruntiera aħjar. Sa ċertu punt, dan it-titjib jista' jinkiseb permezz tal-iżvilupp ulterjuri tas-sistemi ta' informazzjoni fil-livell tal-UE, biex dawn ma jintużawx biss għall-identifikazzjoni ta' negozji ta' riskju għoli għall-fini ta' spezzjoni iżda anke biex jiġu mmirati aħjar l-approċċi preventivi. L-iżvilupp ulterjuri ta' sinerġiji ma' inizjattivi u politiki ewlenin tal-UE (pereżempju dawk relatati mal-kundizzjonijiet tax-xogħol tal-haddiema li jahdmu fuq pjattaformi diġitali, is-Semestru Ewropew u l-implimentazzjoni tal-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali, l-iskambju ta' informazzjoni għal skopijiet ta' taxxa inkluż id-dhul mill-impjiegi²³) u strumenti ta' finanzjament (bħall-Fond Soċjali Ewropew +) huwa essenzjali wkoll f'dan ir-rigward. Huwa importanti li jkompli jiġi żviluppat approċċ komprensiv li jikkombina miżuri deterrenti effiċjenti u effettivi ma' miżuri mmirati biex jiġi evitat illi x-xogħol mhux iddikjarat isehh fl-ewwel lok. Fil-gejjieni tista' ssir aktar enfasi fuq l-edukazzjoni u fuq is-sensibilizzazzjoni taċ-ċittadini, tal-haddiema u tal-impjegaturi dwar id-drittijiet, ir-responsabbiltajiet u l-obbligi tagħhom. #EU4FairWork, l-ewwel kampanja ta' informazzjoni u ta' sensibilizzazzjoni tal-Pjattaforma, li se ssir bejn Marzu u Ġunju 2020, hija pass importanti f'din id-direzzjoni, li jehtieg ikompli jiġi żviluppat.

Il-kooperazzjoni tal-Istati Membri fil-qafas tal-Awtorità Ewropea tax-Xogħol tista' tibni fuq il-livelli għolja ta' fiduċja u ta' kooperazzjoni stabbiliti sew bejn il-membri u l-osservaturi tal-Pjattaforma. Dan jipprovdi bażi soda għal kooperazzjoni transfruntiera aħjar u għall-bini tal-kapaċità fil-fażi inizjali tal-ELA, li għandha mandat ferm aktar usa'. L-ambitu usa' tal-ELA se jikkumpensa għall-kapaċità operazzjonali iktar limitata tal-Pjattaforma u l-involvement inkonsistenti tal-imsieħba tagħha.

Il-programm ta' hidma tal-Pjattaforma għall-2019-2020 se jiġi implimentat kif ippjanat, u dan se jippermetti tranżizzjoni bla xkiel. Id-Deciżjoni (UE) 2016/344 tithassar ladarba l-ELA tkun lahqet il-kapaċità operazzjonali shiha tagħha, madankollu l-oġettivi, il-missjonijiet u l-attivitajiet attwali tal-Pjattaforma kienu fil-biċċa l-kbira kkonfermati fir-Regolament li jstabbilixxi l-ELA (l-Artikolu 12 u l-Anness)²⁴. Barra minn hekk, it-twaqqif tal-ELA jipprovdi l-opportunità għal aktar tibdil u jindirizza l-isfidi li johorġu mill-konfigurazzjoni inizjali tal-Pjattaforma.

L-Awtorità Ewropea tax-Xogħol se tistabbilixxi l-prijoritajiet u tipproponi kif għandhom jiġu indirizzati l-isfidi enfasizzati hawn fuq fit-tul. Possibilità minnhom hi li l-Pjattaforma, bħala grupp ta' hidma permanenti tal-ELA, tiffoka fuq il-kompitu ewlieni tagħha li tittratta x-xogħol mhux iddikjarat filwaqt li ċerti kompiti aktar orizzontali bħas-sostenn tal-kooperazzjoni transfruntiera operazzjonali, il-bini tal-kapaċità fil-korpi tal-infurzar u l-iżvilupp ta' għodod madwar l-UE kollha jistgħu jiġu indirizzati b'mod aktar koerenti minn attivitajiet usa' tal-ELA. Il-Pjattaforma tibbenefika minn struttura operazzjonali komprensiva fi hdan l-ELA u minn għarfien speċjalizzat tal-persunal f'oqsma differenti. Minhabba s-sinerġiji ma' attivitajiet oħra tal-ELA u mandat b'saħħtu biex jiġi indirizzat ix-xogħol mhux iddikjarat, l-attivitajiet immexxija mill-Pjattaforma jistgħu jizdiedu, jiġu rfinati, immirati u pplanati fuq perjodu ta' żmien itwal. Il-partecipazzjoni tal-ELA fil-kampanja tal-Pjattaforma

²³ Id-Direttiva dwar il-Kooperazzjoni Amministrattiva fil-qasam tat-tassazzjoni, id-Direttiva tal-Kunsill 2011/16/UE tal-15 ta' Frar 2011

²⁴ Ir-Regolament (UE) 2019/1149 tal-Parlament Ewropew tal-Kunsill tal-20 ta' Ġunju 2019 li jstabbilixxi Awtorità Ewropea tax-Xogħol, li jemenda r-Regolamenti (KE) Nru 883/2004, (UE) Nru 492/2011, u (UE) 2016/589 u li jhassar id-Deciżjoni (UE) 2016/344

dwar il-benefiċċji tax-xogħol iddikjarat fl-2020²⁵ hija eżempju tajjeb tas-sinergiji u tal-allinjament ta' inizjattivi fil-livell tal-UE insostenn tal-ġustizzja fis-suq tax-xogħol Ewropew.

It-twaqqif tal-ELA se jipprovdi aktar impetu biex ix-xogħol mhux iddikjarat jiġi indirizzat b'mod aktar effettiv u jinbidel f'xogħol iddikjarat, u b'hekk jikkontribwixxi għal kundizzjonijiet tax-xogħol ġusti, kompetizzjoni ġusta u mobilità ġusta għall-benefiċċji tal-ħaddiema, tal-ekonomija u tas-soċjetà iġenerali.

25 European Labour Authority, Work Programme 2020, https://ela.europa.eu/documents/ELA_Work_Programme_2020.pdf